

Development of a VET curricula for Personal Assistant professional profile
based on the European Framework of Qualifications

**Asistent EU:
Dezvoltarea unui
curriculum VET pentru
profilul asistentului
personal pe baza
Cadrului European al
Calificărilor**

MODUL 2 – FILOSOFIA VIETII INDEPENDENTE

Comisia Europeană sprijină producerea acestei publicații și nu constituie o aprobare a conținutului care reflectă numai opiniile autorilor, iar Comisia nu poate fi considerată responsabilă pentru orice utilizare a informațiilor conținute aici.

CUPRINS

1. DESCRIEREA MODULULUI.....	3
2. INTRODUCERE.....	5
3. ORIGINE ȘI ISTORIC.....	6
4. FILOSOFIA VIEȚII INDEPENDENTE	8
4.1. Ce este?	8
4.2. Centre pentru Viață Independentă.....	9
5. ASPECTE FILOSOFICE.....	11
5.1. Principii de bază.....	12
5.2. Pilonii care susțin această filosofie.....	12
5.3. Manifestul Vieții Independente.....	13
6. ASPECTE SOCIOLOGICE.....	15
6.1. Mișcarea Globală pentru Viața Independentă	15
7. REFERINȚE.....	17

1. DESCRIEREA MODULULUI

TITLUL MODULULUI	FILOSOFIA VIEȚII INDEPENDENTE
CUVINTE CHEIE	filosofie, viață independentă, diversitate funcțională, capacitate, centre, asistență personală
GRUP ȚINTĂ	Acest modul este destinat acelor persoane care doresc să știe de unde provine Asistența Personală.
NIVEL	începător
OPORTUNITĂȚI DE CARIERĂ	Persoane independente care doresc să devină asistenți personali pentru persoane cu dizabilități/ diversitate funcțională.
SCOPUL MODULULUI	Acest modul oferă participanților cunoștințe practice și cuprinzătoare, resurse și oportunități de conectare în ceea ce privește modul de a începe și lucra cu succes ca asistent personal. Participantul va cunoaște originea filosofiei Vieții Independente, a dezvoltării acesteia și a consecințelor acesteia la nivel individual și colectiv.
REZULTATELE ÎNVĂȚĂRII	La încheierea acestui modul, participantul va ști ce este Filosofia Vieții Independente, ce principii de bază și piloni sunt, cum s-a dezvoltat această filosofie și cum a evoluat într-un model de viață.

COMPETENȚE NECESARE:	Cunoștințe de bază TIC.
CURSURI NECESARE:	nu
ORE DE ÎNVĂȚARE GHIDATE:	4
COMPETENȚE	Participantul înțelege și preia Modelul Vieții Independente pe care se bazează asistența personală.
EVALUARE	Evaluarea va consta într-un test cu răspunsuri multiple și va fi elaborat un exercițiu de răspuns care va testa cunoștințele și înțelegerea studenților prin rezultatele învățării.
CATEGORII	cost (optimizarea costului) timp (managementul eficient al timpului) s-calitate (calitatea serviciului) m-calitate (managementul calității)
MATERIALE SUPLIMENTARE	nu

2. INTRODUCERE

Dragă Participant,

Bine ai venit la acest Modul! Acest Modul este creat pentru persoane care vor să devină asistenți personali pentru persoanele cu diversități funcționale. În acest modul vei învăța despre filosofia Vieții Independente, mișcarea care luptă pentru drepturile acestor oameni și prin care se creează Asistentul Personal.

Modulul 2 include principiile filosofice, sociologice, teoretice și politice necesare pentru a înțelege modul în care apare și evoluează filosofia Vieții Independente și, astfel, asistentul personal. Vom vedea cum sunt înființate Centrele Vieții Independente și în ce scopuri. Vom studia filosofia Vieții Independente, pilonii și principiile sale fundamentale și dezvoltarea modelului independent de viață ca produs al schimbării mentalității persoanelor cu diversitate funcțională, care din anii '60 luptă pentru drepturile lor, în principal pentru a-și exercita controlul asupra vieții lor.

Salutări cordiale,

Echipa de proiect Asistent EU

3. ORIGINE ȘI ISTORIC

Nașterea mișcării pentru o viață independentă poate fi ziua în care Ed Roberts, un student, a intrat la Universitatea din California (Berkeley) după ce a depășit multe dificultăți datorate dizabilității sale și limitele modelului de reabilitare medicală a tratamentului care predomina în acele vremuri. Roberts a avut o așa numită diversitate funcțională "severă" și, încă din primii săi ani, familia și istoricul său medical au considerat că nu ar fi posibil ca el să atingă anumite obiective, cum ar fi căsătoria, frecventarea colegiului sau obținerea unui loc de muncă. Cu toate acestea, în ciuda lipsei de încredere în posibilitățile sale, Roberts a depășit unele bariere și a reușit să meargă la școală și, mai târziu, la colegiu unde s-a pregătit pentru admiterea în universitate.

La acea vreme (anii '60), doar patru universități din Statele Unite îndeplineau cerințele de acces, de intrare, necesare femeilor și bărbaților cu mobilitate redusă. Cu toate acestea, Roberts a hotărât să meargă la Universitatea pe care a considerat-o cea mai bună pentru cariera sa academică, fără a limita această alegere la universitățile accesibile. Acesta este motivul pentru care Roberts a aplicat la Universitatea din California (Berkeley) pentru o diplomă în științe politice. În cele din urmă, Roberts a fost admis la acea universitate și a mers să locuiască în infirmerie (pentru că reședința studenților nu era accesibilă), dar nu înainte de a depăși multe bariere, atât arhitectonice cât și mentale.

Roberts a absolvit Facultatea de Științe Politice și a început să lucreze la teza sa de doctorat, iar în 1967 locuiau în infirmeria Universității din California, doispzezece studenți cu diversitate

funcțională. După cum vedem, Ed Roberts deschidea ușile care permiteau mai multe oportunități celorlalți oameni cu diversitate funcțională.

Nu doar în legătură cu accesul său la facultate, în primăvara lui 1970, Roberts a lansat un program pentru studenții cu diversitate funcțională fizică, care a fost deschis într-un nou birou din Campus, accesibil și echipat cu rampe.

Din experiențele lor, Roberts și colegii săi, au dezvoltat un program pentru studenții cu diversitate funcțională care reflecta ceea ce era necesar pentru a trăi în mod independent. Aceasta, așa cum era de așteptat, a redefinit conceptul de independență drept controlul pe care o are o persoană îl are asupra vieții sale.

În urma experienței Universității, Liderii Programului Studenților cu Diversitate Fizică Funcțională au discutat despre implementarea unui program similar, dar fără a se limita la studenți.

Acest program a identificat diferitele servicii necesare pentru a permite femeilor și bărbaților cu o diversitate funcțională să trăiască independent în comunitatea lor, iar în spatele lui a fost ideea de a crea un Centru de Viață Independentă, bazat pe aceleași principii ca Programul Studenților, centru care a fost inaugurat în anul 1972.

În acest centru, condus de femei și bărbați cu diversitate funcțională, ei și-au abordat problemele ca probleme sociale, lucrând cu diferite tipuri de diversitate funcțională și având ca obiectiv principal integrarea lor în societate.

Mișcarea pentru o Viață Independentă își răspândea filosofia în întreaga țară, trecând apoi de frontierele naționale. Trebuie remarcat faptul că a avut o influență enormă în țări precum Suedia, Canada, Anglia și, de asemenea, în Spania.

4. FILOSOFIA VIEȚII INDEPENDENTE

4.1. Ce este aceasta?

"Oamenii care se mișcă diferit, cei care recepționează senzațiile într-un alt mod sau cei care interpretează lumea într-un mod foarte diferit, nu trebuie să fim bolnavi, putem fi fericiți, putem iubi și putem fi iubiți, putem contribui la lucruri, chiar să luăm inițiative și să fim de folos. S-a născut ceea ce se numește Viață Independentă."

Manuel Lobato Galindo, Activist în Viață Independentă

Programul Utilizarea Cercetării Vieții Libere (ILRU) din Houston a descris viața independentă ca pe un control al vieții cuiva bazat pe alegerea opțiunilor acceptabile care minimizează dependența de ceilalți în luarea deciziilor și în desfășurarea activităților cotidiene. Acestea includ gestionarea propriilor afaceri, participarea la viața de zi cu zi a comunității, îndeplinirea unei serii de roluri sociale și luarea deciziilor care duc la autodeterminare și la minimizarea dependenței psihologice sau fizice față de ceilalți. Independența este un concept relativ care poate fi definit personal de către fiecare individ.

Filosofia Vieții Independente Globale (ILP) este constituită într-o nouă gândire teoretico-practică în jurul realității umane, denumită "diversitate funcțională".

Prin aceasta, femeile și bărbații cu diversitate funcțională își revendică dreptul de a trăi într-o manieră activă și independentă, fiind incluși în comunitate, cu sprijinul uman necesar (una dintre ele, Asistență Personală).

Această filozofie face posibilă înțelegerea faptului că oamenii cu diversitate funcțională se descurcă de asemenea singuri și, prin urmare, instituționalizarea ca mod de viață nu este acceptabilă, deoarece nu le permite să contribuie la societate, având astfel sprijinul uman și tehnologic necesar pentru a putea să-și exercite în calitate de cetățeni oportunități egale.

Logo-ul Mișcării pentru o Viață Independentă

Erasmus+

După cum am văzut până acum, putem spune în mod clar că acest concept de "Viață Independentă" este larg și cuprinde întreaga gamă de experiențe și drepturile omului. Aceste drepturi includ, dar nu se limitează la:

- Dreptul la a se naște
- Dreptul de acces la tratament medical adecvat, cum și când este nevoie
- Dreptul la educație împreună cu persoanele fără diversitate funcțională
- Egalitatea accesului la muncă
- Dreptul de participa la activitățile de divertisment
- Dreptul de a participa la activități și instituții politice
- Dreptul de a avea relații personale și sexuale, precum și dreptul de a fi părinți
- Dreptul de a participa pe deplin la viața comunității

Logo cu un pumn din cuvinte: sprijin, dizabilitate și drepturi

Prin ILP se susține că pentru a permite persoanelor cu diversitate funcțională să ducă o viață cu adevărat independentă este necesară eradicarea oricărui dezavantaj structural și cultural care are un impact global la nivel politic și cultural.

4.2. Centre de Viață Independentă

După cum am văzut mai devreme, Ed Roberts, a început dezvoltarea Mișcării Viață Independentă, când în 1970, de la Universitate, a reușit să desfășoare Programul Studenților cu Diversitate Fizică în cadrul campusului Universității din California.

Cu toate acestea, cel mai important succes al revendicării sale a avut loc doi ani mai târziu, când, împreună cu grupul de diversitate funcțională cu care s-a întâlnit la Universitate, a fondat primul Centru de Viață Independent (ILC).

La mijlocul anilor 1970, au existat deja Centre de Viață Independentă în California, Houston, Boston, New York și Chicago. În prezent, există mai mult de 400 de Centre de Viață Independentă în Statele Unite, precum și rețele importante în alte țări.

Deși aceste centre au aceeași filosofie la nivel mondial, forma lor de constituire, servicii și finanțare poate varia de la un loc la altul. Obiectivul lor este de a instrui oamenii cu diversitate funcțională, astfel încât să poată organiza serviciile de care au nevoie pentru a trăi independent, și astfel să-și exercite controlul asupra propriei vieți. Aceste centre sunt dirijate de oameni cu diversitate funcțională care au ales un model independent de viață și intenționează să ajute alți oameni să trăiască sub această filosofie.

5. ASPECTE FILOSOFICE

Există câteva concepte de "Viață Independentă", care se bazează pe câteva concepte cheie:

- ideal,
- alegere,
- control,
- libertate,
- egalitate.

Astfel, obiectivul principal al Filosofiei Vieții Independente este de a se potrivi oportunităților disponibile pentru persoanele cu dizabilități.

Următoarele sunt reflecții care au fost efectuate de unii oameni în jurul conceptului de Viață Independentă.

Philip Mason a exprimat acest lucru ca un ideal:

"Visul nostru a fost că persoanele cu dizabilități ar putea să își joace rolurile valorificând oportunitățile oferite de societate și îndeplinind responsabilitățile pe care societatea le dorește."

Din punctul său de vedere, John Evans l-a exprimat ca pe o libertate:

"Esența vieții independente este libertatea de a lua decizii cu privire la propria viață și de a participa pe deplin în comunitatea voastră."

În cele din urmă, Centrul Național de Viață Independentă din Marea Britanie l-a definit ca pe o alegere:

"Viața independentă pentru persoanele cu dizabilități înseamnă a fi capabil să trăiești așa cum alegeți, cu oamenii pe care îi alegeți. Înseamnă a fi capabil să alegeți voi cine vă ajută și cum vă ajută. Nu este neapărat vorba despre a face ceva pentru voi, este vorba despre a avea controlul asupra vieții voastre de zi cu zi."

Cu toate acestea, Viața Independentă nu este doar un scop individual, ci o abordare filosofică și practică în care persoanele cu dizabilități sunt reunite pentru a lucra pentru drepturile civile și drepturile omului. Aceasta înseamnă o schimbare a relațiilor sociale și a realității economice care asigură egalitatea de șanse pentru toți și autodeterminarea lor. Este urmărirea unui scop foarte simplu:

"... Viața Independentă înseamnă că persoanele cu dizabilități doresc aceleași oportunități de viață și aceleași posibilități de alegere în viața de zi cu zi pe carele au frații și surorile, vecinii și prietenii lor fără dizabilități."

Derbyshire ILC a identificat șapte "nevoi de bază" pentru viața independentă, folosind modelul social de analiză a nevoilor:

- Informație: a ști ce opțiuni există.
- Sprijinirea între egali: primirea de încurajări, consiliere și ghidare din partea altor persoane cu dizabilități.
- Locuință: a avea un loc, amenajat după nevoile fiecăruia, unde să locuiască.
- Echipament: primirea de ajutor tehnic, pentru a reduce dependența inutilă față de alții.
- Asistență Personală: primirea de sprijin uman pentru sarcinile zilnice.
- Transport: a avea posibilitatea de a ajunge în locurile dorite.
- Acces la mediul înconjurător: acces și participare la serviciile comunității în condiții egale.

5.1. Principii de bază

Principiile de bază pe care se bazează Filozofia Vieții Independente sunt:

1. Drepturi umane și civile;
2. Auto-determinarea;
3. Auto ajutorarea (sprijin între egali);
4. Posibilitatea de a își exercita puterea (împuternicirea);
5. Responsabilitatea asupra vieții și acțiunilor;
6. Dreptul de a-și asuma riscuri; și,
7. Traiul în comunitate.

5.2. Pilonii care susțin această filosofie

Pilonii pe care se bazează Filosofia Mondială a Vieții Independente sunt:

- Fiecare viață omenească este valoroasă.
- Fiecare, indiferent de diversitatea sa, este capabil să facă alegeri.
- Persoanele cu diversitate funcțională sunt responsabile de răspunsul societății la diversitatea lor fizică, intelectuală și senzorială și au dreptul să exercite control asupra vieților lor.

- Persoanele cu diversitate funcțională au dreptul de a participa pe deplin în societate.

Jenny Morris, Activist în Viața independentă

5.3. Manifestul Vieții Independente

Manifestul Vieții Independente elaborat în cadrul ILP este reprodus mai jos.

Preambul

Dezvoltarea umanității se bazează pe diversitate, din care "dizabilitatea" este o parte inerentă și la care contribuie pozitiv. Persoanele cu diversitate funcțională sunt discriminate, în principal pentru că existența noastră nu este evaluată în aceleași condiții ca în restul societății. Persoanele cu diversitate funcțională care depind de alte persoane pentru activitățile lor de zi cu zi sunt în continuare discriminate pentru că nu li se permite să aibă control asupra vieții lor și sunt adesea limitate la reședințe sau la o familie de modele de dependență. Filosofia vieții independente își propune să schimbe viziunea pe care societatea o are asupra oamenilor cu diversitate funcțională și mai ales asupra celor care depind de ceilalți pentru dezvoltarea normală a vieții lor cotidiene. Ca oameni cu diversitate funcțională, care avem o viață "dependentă" și care căutăm o viață independentă, afirmăm următoarele:

- 1. Fiecare viață are o mare valoare și fiecare ființă umană trebuie să aibă oportunitățile și alternativele necesare pentru a putea decide asupra problemelor care îi afectează viața.*
- 2. Diversitatea funcțională este un fapt inerent pentru ființa umană și o înțelegem ca o manifestare a diversității umane.*
- 3. Principiile de bază ale Filozofiei Vieții Independente sunt: drepturile omului și ale cetățenilor, autodeterminarea, auto ajutorarea, împuternicirea, responsabilitatea pentru viața și acțiunile cuiva și dreptul de a-și asuma riscuri.*
- 4. Serviciile de Asistență Personală sunt esențiale pentru persoanele cu diversitate funcțională accentuată.*
- 5. Societatea, prin liderii ei politici, economici și sociali, trebuie să creeze un mediu și servicii care să ne permit să trăim în condiții egale cu restul cetățenilor.*
- 6. NIMIC DESPRE NOI / FĂRĂ NOI!*

Noi respingem:

- 1. Ideea că viața celor cu diversitate funcțională implică doar suferință, opresiune, marginalizare și că trebuie să acceptăm că alții decid pentru noi.*

2. *Impunitate pentru nerespectarea legislației și a normelor care vizează garantarea drepturilor noastre.*

3. *Modelul medical actual al diversității funcționale care ne clasifică prin patologii și ne împarte în mod artificial după criterii strict politice și birocratice care împiedică implementarea și eficiența serviciilor pentru persoanele cu diversitate funcțională.*

4. *Caracterul discreționar și condescendent al accesibilității la mediu, clădiri și transport, comunicare și acces la aplicațiile tehnologice necesare.*

5. *Deficiențele grave în aplicarea legislației actuale care împiedică accesul nostru la sistemul educațional în domeniul egalității de șanse.*

6. *Marginalizarea în special a femeilor cu diversitate funcțională care suferă dublu, ca femei și ca persoane cu diversitate funcțională, presiunea unui mediu ostil față de starea lor.*

Noi cerem:

1. *Ca vocea noastră să fie ascultată în toate dezbaterile pe teme care ne afectează viața, în special subiectul bio-eticii. O atenție deosebită ar trebui acordată persoanelor cu tulburări cognitive sau boli psihice, în sensul că alți oameni le urmăresc interesele și iau decizii pentru ei.*

2. *Modelul de viață independentă ca inspirator al tuturor inițiativelor și serviciilor pentru persoanele cu diversitate funcțională. De asemenea, resursele și serviciile, publice sau private, trebuie gestionate, pe cât posibil, de persoane cu diversitate funcțională și, fără excepție, capacitatea de a se influența și de a se controla pe ele însele.*

3. *Condițiile necesare pentru a ne putea conduce viețile și pentru a ne îngriji de noi înșine. Pentru a realiza acest lucru, trebuie garantată accesibilitatea și trebuie să se stabilească un sistem autentic de asistență tehnică, inexistent în prezent, pentru a se asigura că persoanele cu diversitate funcțională au dispozitivele sau adaptările necesare.*

4. *Serviciile de Asistență Personală care sunt într-adevăr utile prin care putem selecta trenul și plăți asistenței noastre personale și furnizarea fondurilor necesare pentru ca nici o persoană care are nevoie de ele să nu le poată accesa din motive economice.*

5. *Educația în domeniul egalității de șanse ca instrument fundamental pentru a ne putea dezvolta și trăi într-un mediu conceput de și pentru oameni fără o diversitate funcțională.*

6. *Dreptul la sex și la a ne întemeia o familie.*

6. ASPECTE SOCIOLOGICE

6.1. Mișcarea Globală pentru Viața Independentă

Astfel, Mișcarea Viața Independentă (ILM) s-a născut în Statele Unite, între anii 1960 și 1970, ca o nouă mișcare socială condusă de oameni cu diversitate funcțională, care luptă pentru emanciparea și împuternicirea lor, atât la nivelul individului cât și colectiv. Această luptă devine deosebit de importantă și necesară pentru acei oameni care au nevoie de suport uman pentru a desfășura diferite activități în viața lor de zi cu zi.

A GLOBAL INDEPENDENT LIVING MOVEMENT

Annual Conference on Independent Living 2017

Logo-ul revoluției: o mișcare globală pentru viață independent (conferința anuală a vieții independente 2017)

Mișcarea a fost condusă de acești oameni din organizații civile, universități și asociații de veterani, iar scopul lor inițial a fost acela de a atrage oamenii cu diversitate funcțională din spitale și instituții și chiar din casele lor, pentru a le reda participarea la viața comunității. Această acțiune apare ca un răspuns radical la stereotipurile sociale create de idei cum ar fi faptul că o persoană cu diversitate funcțională nu poate funcționa, nu poate avea grijă de ea însăși sau nu poate să-și asume responsabilitatea pentru propria sa viață. Mișcarea Independentă de Viață are următoarele principii:

- Dezinstituționalizarea
- Auto determinarea
- Nediscriminarea
- Renunțarea la medicamente
- Auto îngrijirea
- Sprijin în perechi

Principiile Vieții Independente și filosofia ei sunt aplicate la scară globală pentru a fi implementate la nivel local, național și internațional, indiferent de diversitatea funcțională, sexul, religia, rasa, biografia, apartenența politică, vârsta sau orientarea sexuală. Conceptul Persoane cu Diversitate

Funcțională (PDF) a Mișcării Viața Independentă s-a răspândit în întreaga lume, cu ILOs (Birouri cu Viață Independentă) care operează pe toate continentele, oferind soluții adecvate în cele mai diverse culturi și medii socio-economice: Brazilia, Canada, Japonia, Coreea de Sud, Nicaragua, Africa de Sud, Suedia, Thailanda, Italia, Uganda, Irlanda, Vietnam etc:

Motto-ul care exemplifică filozofia sa este:

NIMIC DESPRE NOI / FĂRĂ NOI!

Ideea "Vieții Independente", apărută în mișcarea persoanelor cu diversitate funcțională în întreaga lume, este un concept radical, deoarece reprezintă o provocare pentru gândirea convențională privind dizabilitatea și combină o soluție ideologică cu una practică pentru problemele zilnice de mediu și culturale ale persoanelor cu diversitate funcțională și familiilor acestora. Mai mult, noțiunea de "viață independentă" nu numai că sporește calitatea vieții persoanelor cu diversitate funcțională, ci și a altor grupuri dezavantajate din punct de vedere structural, cum ar fi femeile, grupurile etnice minoritare, persoanele în vârstă sau femeile și bărbații homosexuali.

Cerințele politice ale mișcării internaționale a persoanelor cu diversitate funcțională trebuie înțelese ca o cerere de reinterpretare a socio-politică a dizabilității.

În afara Mișcării Viața Independentă, concepția publică și profesională despre Viața Independentă tinde să se limiteze la privirea persoanelor cu diversitate funcțională numai ca utilizatori ai serviciilor de suport, ceea ce este incorect și discriminatoriu.

De fapt, persoanele cu diversitate funcțională sunt clienți, muncitori, studenți, părinți, contribuabili, alegători și membri ai comunității. Scopul oricărei forme de sprijin ar trebui așadar să fie acela de a permite oamenilor să depășească barierele practice cu care se confruntă pentru a participa la toate aceste roluri și activități. De aceea, cheltuielile pentru viața independentă trebuie considerate ca o formă de investiție pozitivă. O mai mare participare nu numai că este benefică pentru persoanele cu dizabilități, ci aduce și beneficii economice guvernelor, întreprinderilor și comunităților.

7. REFERINȚE

- Agustina Palacios. El modelo social de discapacidad: orígenes, caracterización y plasmación en la Convención Internacional sobre los Derechos de las Personas con Discapacidad, Grupo Editorial CINCA, Madrid, 2008
- Agustina Palacios, Javier Romañach. El modelo de la diversidad. La Bioética y los Derechos Humanos como herramientas para alcanzar la plena dignidad en la diversidad funcional, Ediciones Diversitas AIES, Madrid, 2006
- GARCÍA ALONSO, J.V. (Coord). El movimiento de Vida Independiente: experiencias internacionales. Fundación Luis Vives, Madrid, 2003
- http://www.forovidaIndependiente.org/filosofia_de_vida_independiente
- <http://ovibcn.org/movimiento-de-vida-independiente>
- http://www.um.es/discatif/documentos/Manifiesto_FVI.pdf